

A vibrant rainbow graphic with multiple parallel lines in red, orange, yellow, green, blue, and purple, curving across the top of the page.

missio

A close-up photograph of two young Black girls. The girl on the left has her hair in braids adorned with colorful beads. The girl on the right has similar braids and is wearing a blue backpack and a patterned orange shirt. They are both looking towards the camera with neutral expressions.

Liturgie- en preeksuggesties

8 oktober 2017

Wereldmissiedag van de kinderen

Wereldmissiedag van de kinderen 8 oktober 2017

Een oprecht hart wordt altijd beantwoord

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een gezinsviering en een kinderwoorddienst in het weekeinde van 7 en 8 oktober. Er is gekozen om geen complete viering uit te schrijven, doch suggesties voor enkele onderdelen mee te geven. Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: m.baijens@missio.nl

MISSIO en Wereldmissiedag van de kinderen

MISSIO is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. MISSIO Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en steunt wereldwijd kinderen in nood, het pastorale werk van parochies en bisdommen en de opleiding van priesters, diakens, pastorale werkers en catechisten. Dit jaar schenkt Missio aandacht aan de katholieke kerk in Burkina Faso. Wereldmissiedag van de kinderen heeft als motto: kinderen helpen kinderen. Het doel is kinderen ervan bewust maken dat zij zelf iets kunnen bijdragen aan een betere wereld. Dat is niet alleen iets voor volwassenen of rijke mensen. Alle kinderen ter wereld in de katholieke kerk zamelen geld in, ook de zogenaamd arme kinderen in Afrika en Azië. Het gaat niet om de hoeveelheid die je geeft, maar om de intentie: vanuit je hart iets voor anderen over hebben. Dat is solidariteit. Iedereen kan meedoen.

Bouwstenen voor de overweging

1. Burkina Faso

In de Wereldmissiemaand (oktober) besteedt MISSIO dit jaar aandacht aan de katholieke gelovigen in Burkina Faso, het land van de oprechte mensen. Het voormalige Opper-Volta veranderde zijn naam in 1984. Het is een van de armste landen ter wereld. Een groot deel van de bevolking leeft van de landbouw. Met name de regio's die in de Sahelzone liggen, worden hard getroffen door klimaatveranderingen en droogteperiodes. Bij gebrek aan andere inkomstenbronnen beproeven velen hun geluk in de illegale goudmijnbouw. Vooral meisjes en vrouwen hebben het zwaar: gedwongen huwelijken; beschuldigingen van hekserij.

De katholieke Kerk blijft niet aan de zijlijn staan. Ze schept kansen door scholing aan te bieden, bescherming en opvang en helpt vrouwen zelf de verantwoordelijkheid voor hun eigen leven op te pakken.

Hoofdstad: Ouagadougou.

Inwoneraantal: 18 miljoen.

Officiële taal: Frans.

Staatsvorm: Presidentiële republiek.

Oppervlakte: Met 274.000 vierkante km bijna 7 keer zo groot als Nederland.

Geografie: Burkina Faso ligt in West-Afrika en is volledig door land omsloten. Het ligt gedeeltelijk in de Sahelstrook ten zuiden van de Sahara. Het grenst aan Mali, Niger, Benin, Togo, Ghana en Ivoorkust.

Religie: Moslims 55%, aanhangers van inheemse religies 30%, katholieken 15%.

Tijdens de Wereldmissiemaand vraagt MISSIO aandacht voor drie problemen in Burkina Faso: gedwongen huwelijken, hekserij en de illegale goudmijnen.

De helft van de meisjes in Burkina Faso wordt voor haar 18e jaar **uitgehuwelijkt**. Vaak krijgen de meisjes kort daarna hun eerste kind. Een zwangerschap op zeer jonge leeftijd betekent een groot risico voor moeder en kind. Ook de mogelijkheid om naar school te gaan, eindigt met de zwangerschap. Steeds vaker verzetten meisjes zich tegen dit lot. Ze vluchten en vinden bescherming en onderdak bij congregaties van zusters of in gezinnen van catechisten.

Het geloof in **hekserij** is in Burkina Faso wijdverbreid. De slachtoffers zijn meestal oudere vrouwen, vaak weduwen. In het opvangcentrum Delwendé in Ouagadougou wonen 245 vrouwen die uit hun dorpsgemeenschap zijn verstoten omdat ze heks zouden zijn. Om in hun levensonderhoud te voorzien verbouwen de vrouwen groenten, spinnen ze katoen en produceren zeep. Langzamerhand is er een gemeenschap ontstaan.

Bij gebrek aan toekomstperspectieven beproeven duizenden mensen hun geluk in de **illegale goudmijnbouw**. Ook kinderen en jongeren. Het is zwaar en gevaarlijk werk. Twee priesters die het kinder- en jongerenpastoraat in het bisdom Ouahigouya leiden, bekommeren zich om de kinderen en de jongeren en proberen hen te motiveren weer naar school te gaan.

2. Bij de lezingen

De lezingen die voor de zondag op het leesrooster staan aangegeven, zijn niet gekozen vanwege een mogelijke inhoudelijke betrokkenheid op de Wereldmissiedag van de kinderen. Dat de Bijbel geen boek voor kinderen is, laten de lezingen van deze zondag ook weer zien. Daarom hebben we ervoor gekozen, dieper in te gaan op de eerste lezing van Jesaja en niet zozeer op de evangelielezing.

Jesaja 5,1-7 Het lied van de wijngaard

Wij hebben de aarde van God gekregen om er iets moois van te maken. De aarde is als een wijngaard die God gemaakt heeft. Hij verwacht op een gegeven moment vruchten te zien, de oogst van de planten. Maar in plaats van prachtige rijpe druiven zijn er slechts wilde bessen. Wij mensen zijn als de pachters van de wijngaard. We hebben iets gekregen dat we moeten bewerken, verzorgen en bewaren. Het lied van de wijngaard dat zo mooi begint, eindigt in mineur. Er is geen recht geschied, alleen maar onrecht. En het ergste is nog wel dat alles voor ons is klaar gemaakt. Er is een wijnpers, er is een wachttore. Wij hoeven alleen maar te oogsten.

Wij hebben de wereld gekregen als een gave en een opgave. Het is onze opdracht die wereld leefbaar te maken en te houden. Elke dag opnieuw, in grote daden en kleine. Het is onze eigen verantwoordelijkheid om een rechtvaardige wereld te scheppen, waar kinderen niet meer van honger sterven. Een wereld waarin kinderen naar school kunnen gaan en plezier kunnen maken in plaats van te moeten werken.

Spiegelverhaal

Als u naast of in plaats van een van de lezingen liever met een spiegelverhaal werkt, dan vindt u achterin deze brochure bij de kinderwoorddienst een Afrikaans sprookje: “Kleine bron in de woestijn”. Het is ook te vinden op de website www.missiokids.nl

*Meer informatie over Burkina Faso kunt u vinden op onze websites: www.missio.nl en www.missiokids.nl en in de **Informatiefolder** die speciaal voor de Wereldmissiemaand gemaakt is.*

*Voor de kinderen is er een speciale **Kinderkrant**.*

Beide zijn gratis verkrijgbaar bij Missio: tel. 070 – 304 74 44, e-mail missio@missio.nl.

Meer informatie over de projecten die Missio steunt in Burkina Faso vindt u eveneens op onze website.

Elementen voor een gezinsviering

Openingswoord

Vandaag vieren wij *Wereldmissiedag van de kinderen*. Waar wij ook wonen op deze wereldbol, in Nederland, India, China, Marokko, Congo, alle mensen horen bij elkaar. God heeft ons de wereld gegeven om er iets moois van te maken. Maar dat lukt niet altijd. Er zijn kinderen die honger lijden, kinderen die moeten werken en niet naar school kunnen om te leren, kinderen die geen thuis meer hebben en op straat moeten leven.

In deze viering zijn wij bijzonder verbonden met de kinderen in Burkina Faso. Dit land ligt in het westen van Afrika. Het is een arm land en het is er vaak droog. Meisjes moeten soms al trouwen als ze nog naar school gaan. Jongens doen gevaarlijk werk in de goudmijnen. Vandaag denken wij speciaal aan deze kinderen.

Openingsgebed

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Helpt U ons er een fijne viering van te maken.
Wij zijn verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij willen speciaal denken aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land,
en kinderen in Burkina Faso.
Wij bidden U: open ons hart naar U,
opdat de verhalen uit de bijbel, over Jezus
en over de kinderen in Burkina Faso
vandaag kunnen klinken.

Lezingen

Jesaja 5,1-7

Matteüs 21,33-43

Overweging

Voor de overweging kunt u gebruik maken van de informatie in de inleiding.

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God,
die alles gemaakt heeft.
Hij heeft ons gegeven waar we goed in zijn
maar we mogen er ook zijn
met al onze fouten en wat we allemaal niet kunnen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth,
die ons geleerd heeft wat je moet doen
om goed met elkaar samen te leven.
Die zegt dat we niet gauw op moeten geven
als het even niet lukt en tegenzit,
we geloven dat het goede zal overwinnen.

Wij geloven in de Heilige Geest,
die mensen helpt
om stap voor stap op weg te gaan
naar Gods Rijk van vrede.

Wij geloven in een wereld waar mensen
elkaar geen pijn en verdriet meer doen,
een wereld waar liefde is
die nieuw leven mogelijk maakt.
Amen.

Vorbeden

Goede God,
Wij bidden voor alle kinderen
dichtbij en ver weg.
Wij zijn allemaal kinderen van U.
In het bijzonder bidden wij voor
de kinderen in Burkina Faso,
voor kinderen die moeten werken.
Geef dat zij toch naar school kunnen
en dat zij tijd hebben om fijn te spelen.

Goede God,
Wij bidden voor onze aarde
en alles wat er op leeft:
planten, bomen, bloemen, dieren en mensen.
Help ons goed voor de aarde te zorgen,
dat we niet meer nemen dan we nodig hebben.
Zodat ook alle mensen die na ons leven
kunnen genieten van uw schepping.

Goede God,
Wij bidden voor alle leiders
in de wereld en in de kerk.
Dat zij al het mogelijke doen
om een einde te maken
aan armoede, ziekte en oorlog.
Zodat de wereld een fijne plek wordt
voor iedereen.
Zend uw goede Geest
om hen daarbij te helpen.

Aankondiging van de collecte

De collecte van deze zondag is voor MISSIO, Wereldmissiedag van de kinderen. De opbrengst gaat dit jaar met name naar kinderen in Burkina Faso. Met onze bijdrage ondersteunen we de parochies daar. Mensen van de parochies zorgen dat kinderen naar school kunnen gaan, dat ze genoeg te eten hebben. Graag uw steun voor dit belangrijke werk.

Tip: U kunt bij deze collecte de spaarzakjes voor de kinderen uitdelen en ze op Missiezondag 22 oktober weer laten inleveren bij de collecte.

Slotgebed

Goede God,
op U kunnen wij altijd vertrouwen.
U laat ons nooit in de kou staan.
U hoort ons.
Wij mogen alles aan U vragen.
Daarom willen wij U vragen
om lieve mensen om ons heen,
om moed om te blijven hopen
dat alle nare dingen voorbij zullen gaan
en dat uw Rijk komt,
waar mensen voor elkaar zorgen
en naar elkaar willen luisteren.
Amen.

Tip: Aan het eind van de viering kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen.

Gebeden en gedichten

Gebed voor de vrede

God, wij bidden voor
alle mensen die lijden.
Elke dag sterven
duizenden mensen.
De oorzaken zijn oorlog,
hongersnood en natuurrampen.
Kinderen zijn zonder familie.
Ze hebben honger en dorst.
Families vluchten,
om een plek te vinden
waar ze beschermd zijn.

Help ons, God,
een wereld te bouwen,
waarin iedereen goed kan leven.
Een wereld, waarin iedereen
als een roos kan bloeien.
Een wereld, waarin niemand
meer huilt en geen oorlog meer is.
Een wereld, waarin iedereen
in vrede met elkaar danst en zingt.

Gebed uit Senegal

Boom

Een boom
met wortels
diep in de grond
een stevige stam
die soepel buigt
in de hevige storm.

Zo willen wij ook zijn,
diep geworteld

een goede steun
voor iedereen
maar ook soepel

om na tegenslag
weer rechtop te staan.

*Tomas Buyland, in: Samen inzetten op de toekomst;
Bezinningsboekje Missio België*

Alles is uw geschenk

Heer,
U heeft ons de zon, de maan
en de sterren geschonken,
de aarde met haar bossen en bergen,
de zeeën en alles,
wat daarin beweegt en leeft.
U heeft ons alles, wat groeit en bloeit, geschonken.

Wij komen nu bij U
met onze talenten,
onze gebeden,
onzelf.

Wij komen bij U met deze gaven,
die wij van U gekregen hebben
en die wij U nu terug geven,
U, de oorsprong van alle dingen.
Amen.

Gebed uit de Filippijnen

*Uit: Klaus Vellguth, Bunt wie Gottes Regenbogen;
Kindergebete aus aller Welt. 2002*

Ik wil zijn zoals het water

Heer,
ik wil zijn zoals het water,
dat in de rivieren beweegt,
door het oerwoud stroomt,
de velden bevrucht,
overall leven brengt.

Heer,
ik wil zijn zoals het water,
dat met alle zeeën
in verbinding staat
en ons leert,
alle mensen aan te nemen
als broers en zussen,
als kinderen van dezelfde Vader.
Amen.

Kindergebed uit Thailand

*Uit: Klaus Vellguth, Bunt wie Gottes Regenbogen;
Kindergebete aus aller Welt. 2002*

Kinderwoorddienst

*Indien er geen gezinsviering is, kunt u gebruik maken van
onderstaande suggesties voor een kinderwoorddienst.*

Vooraf: aankleding van de ruimte

U kunt een kijktafel maken, die laat zien dat het vandaag
Wereldmissiedag van de kinderen is. En dat het gaat over alle
kinderen van de hele wereld.

U kunt de poster van Missio ophangen, met daarbij een grote
wereldkaart. U zet er een waxinelichtje bij en een spaarpotje met het
spaarzakje van Missio. Leg er ook de Kinderkrant van Missio bij.
Als verwijzing naar het Bijbelverhaal kunt u trosjes druiven
neerleggen. Als u het spiegelverhaal kiest, kunt u bloemen op de
kijktafel zetten.

1. Opening

U gaat met de kinderen bij of rond de kijktafel staan en laat de
kinderen vertellen wat ze zien. U vertelt daarbij dat het vandaag
Wereldmissiedag van de kinderen is. Wij denken dan aan alle
kinderen van de hele wereld, dichtbij en ver weg. Neem de
Kinderkrant van Missio erbij en praat met de kinderen over Burkina
Faso. Hebben ze wel eens van dit land gehoord? Weten ze waar
het ligt? Hoe de hoofdstad heet? (Ouagadougou). U steekt het
waxinelichtje aan en bidt het volgende gebed:

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Wij voelen ons verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij denken speciaal aan de kinderen

die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land en
in Burkina Faso.
Wij bidden U: help ons
om er samen een mooie wereld van te maken.

2a. Bijbelverhaal om voor te lezen

Het lied van de wijngaard (Jesaja 5,1-7)

Mijn vriend heeft een wijngaard op een vruchtbare helling.
Hij spitte hem om, verwijderde de stenen en beplante hem.
Hij bouwde een wachttoren en kapte ook een wijnpers uit.
Nu verwachtte hij dat hij veel zoete druiven zou krijgen,
Maar er kwamen alleen maar wilde bessen.
Wat kon Hij nog voor zijn wijngaard doen?

Ik zal het vertellen:
Ik haal de omheining weg, zodat hij kaal wordt gevreten.
Zijn muren maak ik kapot, zodat hij wordt vertrapt.
Een wildernis maak ik er van. Ik doe er niets meer aan.
Distels en doorns groeien hoog op.
En ik verbied de wolken hem regen te geven.

2b. Spiegelverhaal

Indien u liever met een spiegelverhaal werkt, dan kunt u het onderstaande verhaal gebruiken. Het is een Afrikaans sprookje.

Kleine bron in de woestijn

Er heerste eens in een land ten zuiden van de Sahara een grote droogte. Het gras van de steppe kwijnde weg. De dieren vonden geen water meer. De woestijn rukte op.

Zelfs dikke bomen en struiken die de droogte gewend waren, zagen hun einde naderen.

Bronnen en rivieren waren allang opgedroogd.
Slechts één enkele bloem overleefde de droogte. Ze groeide dichtbij een heel kleine bron.

Maar ook de kleine bron was de wanhoop nabij. Vol droefheid vroeg zij zich af:
“Waarom doe ik al die moeite voor één enkele bloem, terwijl alles in het rond verdort?”

Toen boog een oude knoestige boom zich over de kleine bron en zei:
“Lieve kleine bron, niemand verwacht van jou dat je de hele woestijn groen en levend maakt. Jouw taak is het één enkele bloem leven te schenken, meer niet.”

(Uit: ‘Ontdek het onbekende’, bezinningsboekje Missio België)

3. Verwerking

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen maakt u een keuze uit de verwerkingen.

Laat de kinderen reageren op het verhaal. Wat vinden ze mooi?
Wat is moeilijk? Vinden ze iets raar?

Een begrip als 'de wereld' is erg groot en abstract voor (kleine) kinderen. Als we dan spreken over de wereld mooier maken, moeten we dat heel klein houden. Kinderen kunnen immers het probleem van de ongelijkheid in de wereld niet oplossen of zorgen dat er geen honger meer is. Het verhaal over de kleine bron in de woestijn laat zien dat één ding doen al genoeg is. Het is een optimistisch en bemoedigend verhaal.

Druiven of bloemen

Laat de kinderen vertellen hoe wij samen de wereld mooier kunnen maken. Gebruik het beeld van de wijngaard. Welke vruchten groeien er in onze wijngaard? Welke vruchten willen wij oogsten?

Laat de kinderen de antwoorden vervolgens op een uitgeknipte papieren druif schrijven of tekenen. Van alle papieren druiven wordt aan het eind een mooie druiventros gemaakt. De kleinsten kunnen een papieren druif inkleuren.

In plaats van druiven kunt u, als u hebt gekozen voor het spiegelverhaal, bloemen maken. U kunt vooraf van verschillende kleuren karton bloemen maken die de kinderen kunnen inkleuren. U kunt natuurlijk ook de kinderen ter plekke ieder een bloem laten knutselen, maar dat vraagt wel meer tijd. Net als de druiven verzamelt u alle bloemen tot een mooi geheel.

Een slinger van kinderen

Maak met elkaar een grote slinger van kinderen. Daarvoor heb je nodig: stroken gekleurd papier, schaar, stiften of kleurpotloden en plakband.

Neem een strook papier en vouw deze in harmonicavorm op. Op de bovenkant, aan de zijde van de vouw, tekent u de helft van een eenvoudige mensen/kinderfiguur. De kinderen knippen deze figuur uit en als ze de strook papier uitvouwen heeft ieder kind een slinger van kinderen. Zorg ervoor dat de strook lang genoeg is voor zo'n vijf figuurtjes. Laat de kinderen deze figuurtjes intekenen en kleuren. Daarna plakt u alle slingers aan elkaar tot één grote slinger van kinderen die de hele wereld representeren.

4. Afsluiting / gebed

U gaat met de kinderen weer bij de kijktafel staan en sluit af met een kort gebed:

Goede God,
dank U wel voor alle mensen,
groot en klein,
die samen met U
onze wereld mooier maken. Amen.

Tip: Aan het eind van de kinderwoorddienst kunt u de *Kinderkrant van Missio* uitdelen aan de kinderen. Deze (gratis) *Kinderkrant* kunt u bestellen bij Missio in Den Haag, telefoon 070 – 304 74 44 en e-mail missio@missio.nl

© teksten: Missio Nederland, M. Baijens / Missio Aken
© foto's: H. Schwarzbach

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

Missio richt zich op een zevental activiteiten. Net als de kleuren van de regenboog geven die activiteiten meer kleur aan het leven van parochies wereldwijd.



missio

Postbus 93140

2509 AC Den Haag

T 070 304 74 44

E missio@missio.nl

F 070 381 83 55

www.missio.nl

www.missiokids.nl

